

Innherred samkommune

Økonomiplan 2016-2019 Budsjett 2016

Ørin nord, Verdal
Foto: Tove Nordgaard

*Administrasjonssjefens forslag
6. november 2015*

Innhold

1. Politisk behandling	2
2. Økonomiplanens rolle i plan- og styringssystemet.....	3
3. Om Innherred samkommune (ISK)	4
4. Langsiktige føringer og mål for utviklingen	5
5. Omstilling og aktivitetsendring	7
6. Økonomiske rammebetingelser.....	14
7. Prioriteringer 2016-2019	15
7.1 Tiltaksplan	15
7.2 Hovedoversikt drift	19
7.3 Hovedoversikt investering.....	20

Utfyllende dokumenter

Lenker under fører enten inn i dokumenter eller til en oversikt over dokumenter som utfyller økonomiplanen.

[Beskrivelser av tiltak i Økonomiplanens tiltaksdel](#)

[Avgifter og gebyrer Innherred samkommune 2016 \(rev. 19.11.15\)](#)

[Økonomireglement Innherred samkommune 2016](#)

[Samarbeidsavtale for Innherred samkommune](#)

[Plan- og styringssystemet for kommunene Levanger og Verdal](#)

[Planstrategi 2013-2016 for kommunene Levanger og Verdal](#)

[Kommuneplanens samfunnsdel 2015-2030](#)

[Regnskap og årsberetning for Innherred samkommune 2014](#)

[Årsrapport for Innherred samkommune 2014](#)

1. Politisk behandling

Samkommunestyrets vedtak på Økonomiplan 2016-2019 og Budsjett 2016 vil bli lagt inn her. Endringer som følge av samkommunestyrets vedtak innarbeides i dokumentet.

2. Økonomiplanens rolle i plan- og styringssystemet

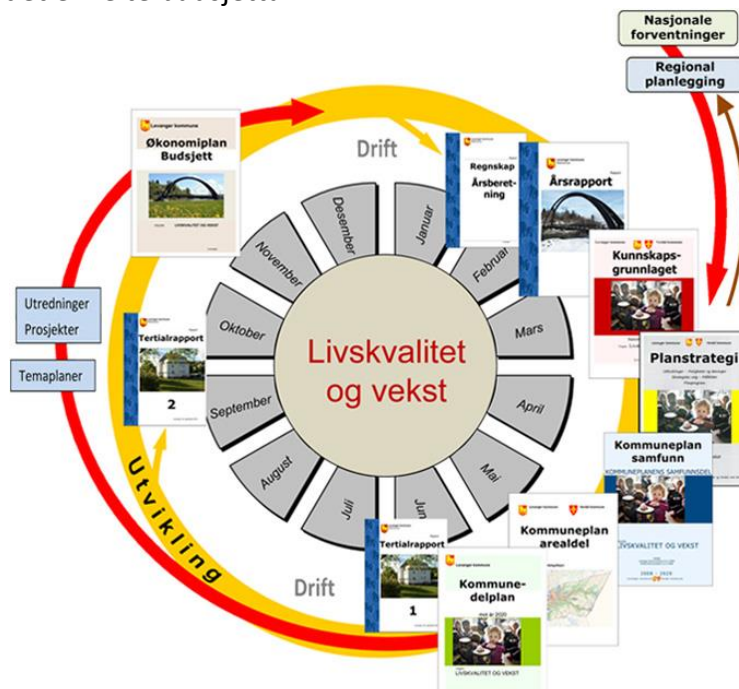
Økonomiplanen inngår i plan- og styringssystemet. Den er kommunenes redskap for omfordeling av midler som ligger i eksisterende budsjetttrammer og fordeling av nye økonomiske midler. Fordeling og omfordeling gjøres ut fra vurderinger av kommunenes utfordringer framover, hva som fremmer ønsket utvikling i samsvar med kommunenes strategiske planverk (Planstrategien og Kommuneplanens samfunnsdel) og hva som på tvers av sektorer og kommuner gir de beste tjenestene til innbyggerne.

Økonomiplanen er utgangspunkt for å etablere god økonomistyring over en lang tidshorison, så vel som i hverdagsutfordringenes prioriteringer. Den økonomiske styringen krever vurderinger av hvordan kommunale inntekter skal optimaliseres og hvordan kommunale utgifter skal holdes på riktig og forsvarlig nivå, samtidig som den vedtatte kvaliteten på tjenestetilbudene ivaretas.

Måleeffektivitet og kostnadseffektivitet krever at helhetlige og målgruppeorienterte løsninger legges til grunn. Å sikre slike løsninger er en ambisjon i plan- og styringssystemet, som er inndelt i flere plandokumenter som til sammen danner en helhet, jfr. *fig. 1 Plan- og styringssystemet*.

For å sikre helhetlige løsninger for tjenestene, brukes komunedelplanene og økonomiplanen som redskap til koordinering og prioritering på tvers av sektorer og kommuner.

De økonomiske bevilgningene kommunestyrene gjør i økonomiplanen er bevilgninger til enheter. Dette for å sikre klare ansvarsplasseringer for de økonomiske bevilgningene og for økonomistyringen i det enkelte budsjettår.

Figur 1 Plan- og styringssystemet

Det gis i det videre en kort beskrivelse av øvrige elementer og deres rolle i plan- og styringssystemet. Mer informasjon om styringsdokumentene fås ved å klikke på lenkene under,

som fører direkte inn i de ulike dokumentene eller inn i oversikter over dokumenter fra forutgående år.

Kunnskapsgrunnlaget og samfunnsanalysen inneholder faktamateriale og analyse av samfunnstrender, og skal bidra til et kunnskapsbasert utgangspunkt for planleggingen. Planstrategien og forslag til revidert kommuneplanens samfunnsdel er strategiske planer med beskrivelser av ønsket utvikling og satsingsområder, som gir langsiktige føringer for øvrig planverk. Kommuneplanens arealdel omhandler arealforvaltningen. Og kommunedelplaner (Levanger, Verdal) og temaplaner (Levanger, Verdal) er handlingsplaner med delmål og tiltak som danner grunnlag for prioriteringer i økonomiplanen.

3. Om Innherred samkommune (ISK)

Med etableringen av Innherred samkommune i 2004 ble forpliktene samarbeid mellom Levanger og Verdal valgt som en strategi for å håndtere noen av kommunenes daværende og framtidige utfordringer.

Målene for samarbeidet var:

- Utvikling av lokaldemokratiet gjennom helhetlig politisk styring av interkommunalt samarbeid
- Et positivt og utviklingsorientert bilde av regionen – omdømmebygging
- Økt beredskap for å møte nye utfordringer
- Regional- og nasjonal utviklingskraft
- Sterke fagmiljø
- Bedre tjenester innenfor stramme økonomiske rammer
- Effektiv offentlig ressursbruk og reduserte driftsutgifter på sikt
- Samarbeid på fagområder/tjenesteområder for å støtte oppgaver som fortsatt skal ligge i deltakerkommunene

Kommunenes utfordringer endrer seg kontinuerlig, i en retning hvor kommunal oppgaveløsning blir stadig mer krevende og kompleks. Å forbedre og utvikle de tjenestene som er lagt til samkommunen er derfor et viktig tema også ved utviklingen i deltakerkommunene.

Gjeldende samarbeidsavtale for ISK ble vedtatt i kommunestyrene i Verdal og Levanger i november 2012. Av samarbeidsavtalens § 2 framgår formålet med og hovedmål for samkommunen. Hovedmålene samsvarer med de strategiske føringene for utviklingen av kommunene som er vedtatt i Planstrategien og i Kommuneplanens samfunnsdel. I likhet med de strategiske føringene legges derfor hovedmålene til grunn for den videre utviklingen av samkommunen.

Samkommunen som en varig samarbeidsløsning ble vedtatt etter endring i kommuneloven fra 1. juli 2012. Etter 9 års forsøk ble Innherred samkommune 1.1.2013 derfor etablert som en ordinær organisasjon med hjemmel i kommuneloven. I forbindelse med kommunereformen har imidlertid Stortinget i juni 2014 vedtatt at samkommune som framtidig kommunal samarbeidsmodell skal opphøre. En ønsker at kommuner i stedet for så tett samarbeid som samkommune innebærer, skal

slå seg sammen og kommuneloven vil på nytt bli endret. Departementet har foreslått at dagens samkommuner vil få tiden fram til 1. januar 2020 på denne avviklingsprosessen.

Stortinget vil vedta ny kommunestruktur våren 2017. De nye kommunene kan være på plass fra 1.1.2018, 1.1.2019 eller 1.1.2020 avhengig av når det fattes vedtak i kommunene og om vedtakene er i samsvar med de nasjonale målene med reformen. Det er deltakerkommunene som lokalt har ansvar for disse prosessene. Ettersom dette vil berøre samkommunen sterkt, er det imidlertid viktig at både samkommunestyret og ansatte i ISK involveres løpende i kommunenes arbeid med reformen. I forbindelse med utredning av ny kommunestruktur i vår region, er det startet et arbeid med å kartlegge konsekvensene av opphør av samkommunen. Konsekvensene vil avhenge av valg av framtidig kommunestruktur og eventuelle andre samarbeidsløsninger.

I 2013 ble det i henhold til plan- og styringssystemet for første gang utarbeidet årsrapporter i tillegg til den obligatoriske årsberetningen både for deltakerkommunene og samkommunen. I årsrapportene rapporteres utvikling og måloppnåelse ut fra de mål og strategiske valg for samfunnsutviklingen som er vedtatt i Planstrategien, i Kommuneplanens samfunnsdel og i hovedmålene for samkommunen. Det beskrives også områder som trenger å utvikles og forbedres. Disse beskrivelsene skal inngå i grunnlaget for økonomiplanens tiltaksdel.

4. Langsiktige føringer og mål for utviklingen

Strategiske valg for samfunnsutviklingen er vedtatt i Planstrategien som ble behandlet i kommunestyrene i Levanger og Verdal i henholdsvis sak 49/12 og 88/12 og revidert i henholdsvis sak 28/13 og 58/13. De nye kommunestyrene skal revidere planstrategien i løpet av 2016.

Samfunns mål og strategier for kommunene er beskrevet i Kommuneplanens samfunnsdel. Strategiene er førende for hvilke tiltak som skal prioriteres i økonomiplanen, og som i perioden 2015-2018 skal iverksettes og implementeres i den kommunale driften for å oppnå ønsket utvikling (se neste side).

Samfunns mål og strategier

SAMFUNNSMÅL

- Våre kommuner er gode samfunn å leve i hele livet, og alle føler seg som en verdsatt del av fellesskapet
 - Alle barn får en best mulig start på livet
- Alle innbyggere opplever trygghet, mestrer hverdagen, og har flere aktive leveår med god helse og trivsel
 - Våre kommuner er en utviklingskraft i en bærekraftig og robust del av Midt-Norge

STRATEGIER

Sikre en bærekraftig politikk

- Prioritere forebygging og tidlig innsats
- Prioritere tiltak som favner store deler befolkningen
- Sikre at kommunal innsats prioriteres etter innbyggernes behov
- Legge til rette for et innovativt og lønnsomt arbeids- og næringsliv og økt matproduksjon
- Ta tydeligere ansvar for miljø- og klimautfordringene
- Mobilisere lokalsamfunnets ressurser gjennom åpenhet, medvirkning fra innbyggere og gjennom samspill og allianser med kunnskapsinstitusjoner, næringsliv, frivillighet og offentlige aktører
- Sikre helhetsløsninger, koordinerte arbeidsprosesser og fremtidsretta og kunnskapsbaserte tjenester
- Avstemme politikk og tjenesteproduksjon gjennom forpliktende, helhetlig og økonomisk bærekraftig planverk

Prioritere en god start og mestring hele livet

- Prioritere barns oppvekstvilkår og muligheter for å mestre livet
- Legge til rette for inkludering, trygghet og deltakelse i sosiale fellesskap
- Prioritere virkemidler som reduserer sosiale ulikheter i helse og livsvilkår
- Legge til rette for og stimulere til sunne levevaner
- Vektlegge innbyggernes egne ressurser og erfaringer i tjenesteytingen
- Vektlegge familie- og nettverksperspektiv som arbeidsform
- Ha et nært og likeverdig samarbeid med innbyggerne
- Forbedre læringsresultatene i skolen
- Arbeide for et godt og inkluderende arbeidsliv
- Gi alle innbyggere mulighet for kulturopplevelser

Skape rause og robuste livsmiljøer

- Bygge opp under gode nærmiljø
- Utvikle aktive og mer kompakte senterområder i de ulike delene av kommunene
- Stimulere til vakre og levende sentra og sikre arealer til trygge grøntområder, møteplasser og tilrettelagt infrastruktur
- Gjøre det enklere og mer attraktivt å gå og sykle
- Legg til rette for lek, aktivitet, kultur- og naturopplevelser og fritidstilbud for alle uavhengig av alder og funksjonsnivå
- Tilrettelegge for differensierte botilbud som svarer til innbyggernes behov
- Stimulere til at innbyggerne tar bedre vare på hverandre og sine omgivelser
- Legge til rette for kontinuitet og robusthet i frivilligheten, og tydeliggjøre ansvarsdeling og samspill mellom frivillige, offentlige og private aktører
- Bygge opp under utvikling og innovasjon som naturlig i organisasjon og samfunn
- Styrke identitet og attraksjonsverdi gjennom satsing på våre fortrinn og særpreg

5. Omstilling og aktivitetsendring

Prioriteringer i økonomiplanens tiltaksdel skal bidra til måloppnåelse i samsvar med overordnede samfunns mål og mål for ISK, og de skal underbygge aktiviteten i deltakerkommunene. Økonomiplanens tiltaksdel for ISK må derfor ses i direkte sammenheng med økonomiplanene for kommunene Levanger og Verdal.

Uavhengig av ISK sin framtid, framtidig organisering av kommuner og samarbeid mellom kommunene, må tjenestene som per i dag leveres videreutvikles i tråd med de utfordringer, krav og behov innbyggerne og omgivelsene har. Endringer som skjer i deltakerkommunene vil direkte og indirekte påvirke tjenestene i ISK. Det vil i tillegg være et konstant krav om å effektivisere tjenestene i ISK, så vel som i deltakerkommunene. Samtidig vil den kommende lovendringsprosessen være en avdempende faktor for større utviklingsprosesser. Slike prosesser vil alltid være relevante, også med kommunereformperspektiv, men fart og ressursinnsats må tilpasses.

ISK består i dag av åtte enheter og en utviklingsstab direkte underlagt administrasjonssjefen. Tre av disse enhetene yter tjenester direkte til innbyggerne; Enhet for samfunnsutvikling, Brann og redning og Kemnerkontoret. To av enhetene yter både innbyggerrettede tjenester og interne støttetjenester. Disse to enhetene er Servicekontoret og Dokumentsenteret. De tre enhetene Organisasjonsenheten, IKT-enheten og Økonomienheten yter i all hovedsak interne støttetjenester. Utviklingsstaben bidrar med fagkompetanse, prosesskompetanse og lederstøtte i plan- og utviklingsarbeidet i begge deltakerkommunene og i ISK.

Enhet for samfunnsutvikling har ansvar for å levere tjenester innenfor landbruksforvaltning, miljøforvaltning inkl. tilsyn, arealplan, byggesaksbehandling, oppmåling og beregning av eiendomsskatt. Matrikkelføringer, kartproduksjon, stedsutvikling, utarbeiding og behandling av overordnede fysiske planer og meglersaker inngår også som enn integrert del av

tjenesteporteføljen, i tillegg til saksforberedelse til samkommunestyret og komiteene i deltakerkommunene/kommunestyrene.

Alle samfunns mål i kommuneplanens samfunnsdel er relevant for enheten. Aktiviteten i enheten gjenspeiler den generelle økonomiske aktiviteten i våre deltakerkommuner. Ved fortsatt lavt rentenivå og høy sysselsetting i regionen vil bli utfordret både på kapasitet og kvalitet innenfor byggesak og oppmåling. Det forventes fortsatt stor aktivitet i utbygging av sentrumsnære leiligheter og boligbygging.

Primærnæringene har en betydelig andel av verdiskapningen i våre kommuner. Næringen har over tid vært i en strukturell endring som medfører at produksjonen går over på større enheter. Enhetens ambisjon er at kommunene holder markedsandelen på husdyrhold og planteproduksjon på dagens nivå. Stadig press på utmark vil kreve stor oppmerksomhet innenfor utmarksforvaltningen.

Enheten registrerte i 2015 at en ikke hadde planer for å håndtere kriser i landbruket. En vil derfor søke fylkesmannen om skjønnsmidler til et prosjekt. Formålet med prosjektet er å utvikle ny kunnskap og nye løsninger for forebygging og håndtering av klimatiske, biologiske og mekaniske kriser i landbruksnæringa.

Felles for både Levanger og Verdal er til dels utdaterte planverk som medfører mye ekstraarbeid på byggesaksbehandling for å innvilge dispensasjoner. En har derfor startet arbeidet med å oppheve gamle planer og erstatte de med nye. Sentralt i dette er rullering av kommunedelplan sentrum både i Levanger og Verdal som er planlagt ferdig i løpet av 2016.

Enheten opplever at omgivelsene og interessentene setter større krav til kvaliteten på enhetens tjenester. Enheten må ha fokus på kapasitet og kvalitet slik at de oppgaver samfunnet forventer av oss løses på en tilfredsstillende måte. Enheten er en utadrettet enhet med betydelig kontakt direkte med innbyggerne. Mange av tjenestene er gebyrbelagt. Innbyggertilfredshet vil være et viktig parameter for å måle kvaliteten på tjenestene. I perioden vil det bli tatt initiativ til å gjennomføre en større brukerundersøkelse. Denne vil brukes som grunnlag for en handlingsplan for kvalitetsforbedring.

Både Verdal og Levanger har de siste årene fått erfare utfordringer knyttet til naturskader (eks. flom), men også tilløp til ras. Klimatilpasning i den kommunale arealplanleggingen og utbygging og forbedring av infrastruktur vil være viktig både for å minimere sårbarheten og for å begrense de lokale miljøutslippene i form av biltrafikk m.v. Dette må gjenspeiles i de planene som skal utarbeides i løpet av 2016, og som Enhet for samfunnsutvikling vil ha et hovedansvar for.

Kemneren i Innherred samkommune har ansvar for skatteregnskapene i Levanger og Verdal, innfordring av skatt og avgift mot innbyggere og arbeidsgiverkontroll mot arbeidsgivere. Kemneren er faglig underlagt Skatteetaten og administrativt underlagt kommunen. Denne ansvarsfordelingen innebærer at kemneren må forholde seg til de strategiske valgene skattedirektoratet har vedtatt i sitt planverk i tillegg til kommunens strategiske føringer.

I henhold til Skattedirektørens styringsbrev for Skatteetatens virksomhet skal etaten øke innsatsen for å bekjempe arbeidslivskriminalitet og svart økonomi. For å kunne lykkes med dette målet vil et av virkemidlene være å intensivere kontrollen og oppfølgingen av

arbeidsgiverne. Ut i fra disse styringssignalene har kemneren derfor valgt å øke ressursen på arbeidsgiverkontrollen f.o.m. 01.01.2016.

I forbindelse med fremleggelse av forslag til statsbudsjett for 2016 ble det på nytt foreslått å flytte skatteoppkreverfunksjonen fra kommunen til Skatteetaten med virkning fra 1. juli 2016. Saken vil bli behandlet av Stortinget i forbindelse med godkjenning av statsbudsjettet for 2016. Som følge av dette er rammetilskuddet til kommunene redusert med til sammen 4, 1 millioner kroner, hvilket er mer enn det ISK bruker på skattekreverfunksjonen i dag.

Brann og redning sine ansvarsområdet er å verne om liv, helse, miljø og materielle verdier. Arbeidsoppgavene fordeler seg hovedsakelig på forebygging og beredskap. Enheten har også ansvar for drift av trygghetsalarmene i regionen, og den selger tjenester i form av ledelse og brannforebygging til Frosta kommune.

Den nasjonale brannstudien, som riktignok ennå ikke er behandlet av Stortinget, peker på behov for større enheter innen brann og redning. I den nærmeste tiden vil det derfor måtte vurderes om det er aktuelt med sammenslutninger til større enheter også her.

Den forebyggende virksomheten anses å stå overfor den største utfordringen fordi man pga. ressursknapphet ikke kan utføre den mengde forebyggende arbeid som vurderes som nødvendig.

Med den utvikling som skjer innenfor industri, landbruk, fortetting i sentrum, verneverdig bygg og eldrebølgen, er det viktig at brann og beredskap utvikles i samme takt. Et økt volum innen forebyggende arbeid vil redusere antall uønskede hendelser.

Verdal sentrum har passert grensen for innbyggertall (per i dag 8039) for krav til dagkaserneing på 8000 innbyggere i sentrum. Dette utløser krav til mer beredskap i form av dagkaserneing. I henhold til risiko- og sårbarhetsanalysen utarbeidet i oktober 2009 kan samorganiseringen av tjenesten i ISK løse dette gjennom felles dagkaserneing.

Videre utvikling av brann- og redningstjenesten vil foregå ved siden av arbeid med kommunereformen i 2016. Flere alternativer, blant annet å fortsette med dagens løsning, vil bli vurdert. Arbeidet starter opp når ny enhetsleder er på plass, i januar 2016.

Krav til kompetanse på mannskap blir grunnkurs deltid prioritert. Statusen er at på Levanger/Ytterøy er det 19 mannskaper som ikke har gjennomført kurs, mens på Verdal i gjenstår det 8 mannskaper.

Servicekontorets hovedoppgaver er å ivareta innbyggeren, både de som henvender seg til servicekontoret og de som tar kontakt via telefon eller e-post. Det er en viktig suksessfaktor at Servicekontoret kan imøtekomme de tjenestene som kunden etterspør. Dette innebærer behov for effektiv og målrettet informasjonsflyt internt i organisasjonen, jevnlig kompetansepåfyll, tilgang til fagsystemer og en stabil bemanning. Servicekontorets ansatte har mer kompetanse om kommunens samlede tjenestetilbud enn de fleste andre i kommunen. Kundebehandlerne har fokus på kunden, og ønsker å avklare og innfri kundenes forventninger.

Enheten har arbeidet med på å kartlegge alle oppgaver som enheten gjør for både deltakerkommunene og ISK. Servicekontoret har som mål å tilby gode og effektive tjenester ovenfor våre innbyggere. Servicekontoret utfordres gjennom økende digitalisering av tjenestene. Flere tjenester og oppgaver som tidligere ble utført i Servicekontoret er erstattet av selvbetjeningsløsninger som er gjort tilgjengelig på nettet, og ved at ytterligere digitale/selvbetjente løsninger som finnes enda ikke er tatt i bruk.

Flere tjenester og kunderettede oppgaver til servicekontoret kan bidra til effektivisering av tjenesteproduksjonen. Her må fagenhetene bidra med hvilke oppgaver som skal/kan utføres i Servicekontoret, samt følge opp med opplæring og kompetanseoverføring. Mer bruk av selvbetjeningsløsninger for innbyggerne vil være en viktig del av arbeidet for servicekontoret i framtiden.

Servicekontoret har god nytte av to tjenestesteder i hhv. Levanger og Verdal, med avlastning på telefon og rulling av kundebehandlere ved behov. Enheten arbeider kontinuerlig med å få på plass felles rutiner og prosedyrer slik at innbyggeren skal få den samme service enten de bor i Levanger eller Verdal.

Dokumentsenteret yter tjenester direkte til innbyggerne gjennom et ansvar for å utvikle og holde kommunenes internettsider oppdatert. Enheten bidrar til kommunikasjon og omdømmebygging internt og eksternt mot innbyggerne, og er ansvarlig for websendinger fra politiske møter, oppdatering/utvikling av kommunens hjemmesider, samt andre sosiale medier som twitter, facebook, youtube og flickr. Alt dette for best mulig å bidra til åpne kommuner og et godt lokaldemokrati.

Enheten har ansvar for kommunens arkivtjeneste. Dokumentsenteret er sentral i all dokumentbehandling i kommunen, og driver opplæring av kommunenes saksbehandlere. Kommunens arkiv er i hovedsak fullelektronisk, men det foregår fortsatt mye saksbehandling i fagsystemer som ikke er integrert mot kommunens elektroniske arkiv. Begge kommunene har et stort etterslep i håndtering av papirarkiv som må ryddes og avleveres til arkivdepot etter innføring av digitale arkiv. Det vil være påkrevd å avlevere dagens kommunearkiv ved eventuelle kommunesammenslåinger. Det blir viktig å jobbe langs to parallelle spor; omsorg for de gamle kommunenes arkiv og etablering av den nye kommunens arkiv. Dette vil kreve ekstraressurser. Uansett sammenslåing eller ikke så må ISK avslutte eksisterende arkiv.

Kommunene står foran mange utfordringer i håndtering av digitale fagsystemer, langtidsbevaring og tilgjengelighet. Utviklingen innen arkivfaget og bruken av teknologi krever ny kompetanse. I planperioden må en godkjent NOARK-kjerne på lukket side komme på plass. Dette for å sikre sensitiv informasjon på en best mulig måte. Alle fagsystemer må integreres med Ephorte. Dokumentsenteret vil sammen med IKT-enheten jobbe for å få flere digitale skjema på plass, slik at oppgaver som i dag utføres manuelt i flere operasjoner kan effektiviseres ved mer selvbetjening og fullintegert digitalisering.

Økonomienheten leverer økonomiske tjenester som regnskapsføring, fakturering, finansforvaltning, budsjettoppfølging/-rådgiving og innkjøpsoppfølging til Levanger kommune, Verdal kommune, Innherred samkommune, Trønderhallen Levanger KF og Innherred Interkommunale legevakt IKS.

Enheten jobber kontinuerlig for å forbedre og rasjonalisere tjenesteproduksjonen. Hverdagen er i stadig endring med tanke på at stadig mer av den tradisjonelle regnskapsjobben blir digitalisert. Samtidig som dette skjer, stilles det også større krav til dokumentasjon og intern kontroll. Dette innebærer et behov for utarbeidelse av stadig bedre rutiner for internkontroll, og ikke minst et behov for heving av kompetansenivået hos samtlige ansatte ved enheten.

Det er gjennom samarbeid med andre kommuner i regionen inngått flere nye innkjøpsavtaler det siste året som i økonomiplanperioden vil gi betydelige reduksjoner i innkjøpskostnadene ved flere av de deltakende kommuneenheter. Dette er resultatet av en bevisst strategi på hvilke produkter som til enhver tid skal anvendes av kommunale virksomhetsområder. For å sikre videre utvikling og kvalitetssikring innen innkjøpsarbeidet vil området bli styrket med om lag 1 årsverk i 2016. Det vil i økonomiplanperioden jobbes aktivt med å videreutvikle innkjøps samarbeidet i regionen – da i første rekke mot kommunene i Værnesregionen og Inn-Trøndelagssamarbeidet.

For å fremme effektiv drift er det viktig å jobbe med felles rutiner for kommunene som betjenes. Det er også fortsatt forbedringspotensial i samarbeidet med andre enheter i samkommunen og med deltakerkommunene. Kvalitetsutvikling av økonomi- og aktivitetsstyring i kommunene vil for enheten være et fokusområde i økonomiplanperioden.

IKT-enheten skal sørge for velfungerende og tilgjengelige IKT-løsninger. Enheten skal bidra til å optimalisere bruken av IKT som et arbeidsverktøy for å fjerne tidstyver, forenkle og forbedre arbeidsprosesser til det beste for innbyggere og ansatte i deltakerkommunene.

Regjeringens krav til digitalt første valg vil påvirke hvordan IKT benyttes blant ansatte og innbyggerne i deltakerkommunene. IKT er et hovedredskap for å lykkes ved digitaliseringen og digital kommunikasjon og samhandling internt og eksternt. Å gjøre innbyggere og ansatte selvhjulpne med god brukeropplevelse er viktig i kommende periode. For å lykkes må IKT systemene ha de riktige egenskapene for å ta det digitale løftet og samtidig gi robuste, stabile, sikre og tilgjengelige tjenester.

Digitalisering av dialogen mellom innbyggere og kommunene og utvidelse av fast åpningstid til døgnkontinuerlig åpningstid, stiller helt andre organisatoriske krav til forvaltningen av IKT systemene som vil påvirke enheten i fremtiden. Tiltak som etablering av døgnvakt og lignende for å ivareta IKT delen av kommunenes døgnkontinuerlige leveranser til innbyggere og ansatte vil tvinge seg frem.

Enheten skal fremstå som profesjonell, brukerorientert, proaktiv og levere tilgjengelig, sikre og stabile tjenester ihht. krav fra førende retningslinjer. For å lykkes med digitaliseringen i kommende planperiode, er det helt avgjørende å ivareta og fornye kompetanse innenfor ansvarsområdet. Å beholde og rekruttere kompetente ansatte vil være kritisk for enhetens måloppnåelse.

Enheten anser det som påkrevd å etablere moderne samhandlingsplattform(er) og digitale arbeidsflater for å tilgjengelig gjøre rett informasjon til rett tid og til rett mottaker. Informasjonen som en ansatt trenger for å utføre sine arbeidsoppgaver skal automatisk tilflyte vedkommende basert på hvilken rolle vedkommende har der og da. Forenkling og modernisering av intranettet er en vesentlig del av dette.

Personal- og organisasjonsenhetens mål er å levere lønnstjenester, personalrådgivning, samt HMS- og kvalitetsrådgivning. I tillegg har enheten et mål om å bidra i arbeidet med kommunenes organisasjonsarbeid.

Personal-funksjonens oppgaver omfatter rådgivning, opplæring og støtte overfor ledere og medarbeidere. De omfatter samhandling med fagforeninger, KS og andre kommuner. I tillegg vil det omfatte forvaltning, personalsaker, sekretariatsoppgaver og saksbehandling.

Lønnsfunksjonens oppgaver omfatter rådgivning av ansatte og ledere på alle nivå. Utvikling og vedlikehold av lønnsystem, registrering av lønnsinfo og utlønningsarbeid. De omfatter også permisjoner og refusjoner osv.

HMS-funksjonen har et overordnet ansvar for å koordinere og systematisere helse, miljø og sikkerhetsarbeid i kommunene. Hovedmålet er å legge til rette for et godt og trygt arbeidsmiljø og en sikker arbeidsplass.

Oppgavemengde og krav til kvalitet på kommunale tjenester innebærer behov for kompetanseutvikling. Bruk av digitale løsninger i tjenesteutvikling vil også være viktig. På sikt vil dette gi enheten mulighet til å fokusere innsatsen på rådgivningssiden der behovet er størst, i tillegg til å etablere standardiserte prosesser som muliggjør planmessig måling og kontinuerlig forbedring.

Felles utfordringer for ISK-enhetene

Forslaget til tiltaksplan for samkommunen for årene 2016-2019 er utformet på grunnlag av gjeldende tiltaksplan, føringer i kommunenes strategiske planverk, hovedmål for samkommunen, utfordringer beskrevet i årsrapporten for 2014 og nye utfordringer for samkommuneenhetene.

Fordi deltakerkommunenes økonomiske situasjon er slik at ny aktivitet hovedsakelig må finansieres gjennom omlegging av driften, er det lagt opp til en tiltaksplan som i liten grad krever tilførsel av friske midler.

Det anses fortsatt å være et tydelig potensiale for utvikling i samkommunen. Det vil være viktig med et kontinuerlig utviklingsarbeid for å effektivisere samkommuneenhetene og for å underbygge utviklingen av og gi større slagkraft til deltakerkommunene.

IKT Norge sin kommunekartlegging i 2012 viste at hele 66 % av innbyggerne etterlyser flere digitale tjenester. En digitalt kompetent befolkning med større forventninger til kommunal service, tilgjengelighet og digitale tjenester utfordrer alle typer kommunal tjenesteyting og i særlig grad tjenester innenfor samkommunen. Kartleggingen for 2014 viser lite eller ingen utvikling av digitale selvbetjeningsløsninger i kommune-Norge. Dette gjelder også for våre kommuner.

Vi ser at kommunene våre må digitalisere for å bidra til å opprettholde samme, eller bedre, kvalitet på tjenestene i neste økonomiplanperiode. Eksisterende tjenester må leveres mer kostnadseffektivt og ressursene må flyttes fra administrasjon til tjenesteyting.

Regjeringen har nå gitt retnings signaler og «marsjordre» for digitalisering. En felles nasjonal påloggingsløsning er på plass. Dette gir oss muligheter for å tilby innbyggerne en sikker digital tjeneste uten at kommunene må administrere påloggingsløsningene.

Det må utarbeides en virksomhetsarkitektur, som sier noe om hvordan vi skal være organisert, hvordan arbeidsprosessene skal være og hvordan vi best mulig skal benytte eksisterende og nye IT-løsninger. Dette vil medføre at enkeltløsninger realiseres i en helhetlig sammenheng og ikke hver for seg, slik at vi unngår framtidige siloer.

Digital kommunikasjon er nå hovedregelen innenfor forvaltningslovens virkeområde etter at endringer i forvaltningsloven og eForvaltningsforskriften tråde i kraft. Fra 1.januar 2016 er det obligatorisk for alle statlige virksomheter og kommuner å benytte et kontakt- og reservasjonsregister, noe som vil forenkle utsending av vedtak mv. Samtidig åpner det for å sende servicemeldinger, påminnelse om avtaler og informasjon til innbygger på epost eller SMS.

Omdømmebygging og profilering, forebygging og kvalitetssikring av forvaltningsoppgaver og tjenester er også innsatsområder som inngår i tiltaksplanen. Det samme er kompetanseheving, spesialisering av fagfolk og rekruttering. Tilrettelegging av areal og infrastruktur og revidering av eksisterende arealplaner anses også som viktig.

Det er fortsatt behov for å utvikle felles kundeorientering og målbilde, felles strategi og en tydeligere driftsmodell for de interne støttetjenestene. I dette ligger også et behov for å gjennomgå arbeidsprosessene for de tjenestene støtteenhetene skal levere. Det inkluderer en tydeliggjøring av roller og ansvar og de ulike enhetenes avhengighet til hverandre. Både deltakerkommunene og ISK erfarer at mangel på en felles IT-arkitektur basert på rendyrking av ansvar og prosesser gir store utfordringer i det videre utviklingsarbeidet. En slik arkitektur vil gi organisasjonen en tydelighet omkring hvem som er systemeiere, hva som er bestiller-roller og hva som er utfører-roller.

Tre felles satsningsområder anses som viktige i planperioden:

- Velferdsteknologi
- Digital dialog – innbyggere og ansatte
- Forenkle og effektivisere interne arbeidsprosesser.

Som tidligere nevnt vil Innherred samkommune – sammen med sine to deltakerkommuner – i 2016 bevege seg inn i ukjent farvann med tanke på framtidige samarbeidsløsninger. Det anses imidlertid som viktig å arbeide med utvikling av tjenestene uavhengig av hvordan den framtidige organiseringen og samarbeidet blir. Kvaliteten på tjenestene må være i kontinuerlig utvikling og god også ved inngangen til ny organisering. Det vi vet sikkert, er at Innherred samkommune skal avvikles i økonomiplanperioden. En sterkere fokus på ledelse både i avviklingsperioden, og i utvikling av nye samarbeidsløsninger, vil være av avgjørende betydning for å lykkes. I løpet av 2016 bør man derfor vurdere å etablere en kommunalsjef ISK for å sikre både en god avvikling og en god utvikling av eventuelle nye samarbeidskonstellasjoner.

6. Økonomiske rammebetingelser

Samkommunestyret skal årlig vedta en rullerende økonomiplan for minimum de fire neste budsjettår og budsjett for kommende kalenderår. I og med at samkommune som organisasjonsform er foreslått avviklet fra 01.01.2020, vil denne økonomiplanen være den siste 4-årige planen som utarbeides for Innherred samkommune. Samkommunens økonomiplan og budsjett er endelig først når deltakerkommunenes årsbudsjett, med finansiering av samkommunen, er vedtatt. For budsjett og andre saker som krever fordeling mellom kommunene, legges primært befolkningstallet pr. 1. januar det angjeldende år til grunn. Det er en forutsetning at tjenesteytingen skal være likeverdig uansett hvor i kommunene den utøves.

Budsjettforslaget for 2016 er i hovedsak en videreføring av driftsnivået for 2015.

En veid pris- og lønnsvekst (deflator) er for 2016 anslått til 2,7 prosent i forslaget til statsbudsjett. I dette ligger et anslag på at både lønns- og prisveksten i 2016 skal bli på 2,7 prosent. I administrasjonssjefens forslag til budsjett er det benyttet en prisvekst på to prosent for å justere andre poster enn lønn. Midler til en forventet lønnsvekst i 2016 er satt av i de deltakende kommunene.

Kommunenes og fylkeskommunenes frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd og utgjør om lag 76 prosent av kommunesektorens samlede inntekter. Dette er inntekter som kommunene og fylkeskommunene kan disponere fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover og regler. Det overordnede formålet med inntektssystemet er å jevne ut de økonomiske forutsetningene for at kommunene og fylkeskommunene skal kunne gi et mest mulig likeverdig tjenestetilbud over hele landet. De øvrige inntektene består av øremerkede tilskudd, gebyrer og momskompensasjon. Innherred samkommune finansieres i stor grad ved overføring fra de deltakende kommunene, unntakene er selvkostområdene (feiing, byggesak, oppmåling) som krever inn gebyr for utførte tjenester.

Regjeringen legger i statsbudsjettet for 2016 opp til en reell vekst i kommunesektorens samlede inntekter 1,6 %. Kommunesektoren kompenseres for anslått pris- og lønnsvekst (deflator) på 2,7 % innenfor de foreslåtte inntektsrammene for 2016. Lønnskostnader utgjør knapt 2/3 av deflator. Realveksten i samlede og frie inntekter kommer i tillegg til kompensasjonen for pris- og lønnsvekst. Anslaget innebærer en nominell vekst i frie inntekter for Verdal og Levanger på henholdsvis 3,6 og 4,6 prosent. På landsbasis er den nominelle veksten 4,3 prosent.

Regjeringen har i forslaget til frie inntekter til kommunene for 2016 blant annet forutsatt dekning av følgende spesifikke forhold:

- Innlemming av øremerkede midler til øyeblikkelig hjelp døgnopphold
- Styrking av Helsestasjoner og skolehelsetjeneste
- Opptrappingsplan for rusfeltet
- Fortsatt økt satsing på barnehagesektoren
- Brukerstyrt personlig assistanse – helårseffekt av endring i 2015
- Ny naturfagstime i 5. – 7. klasse
- Overføring av skatteoppkreverfunksjonen til staten

7. Prioriteringer 2016-2019

7.1 Tiltaksplan

Tiltaksplanen viser tiltak som er prioritert og tiltak som det ikke er funnet rom for innenfor de økonomiske rammene. En nærmere beskrivelse av alle tiltak ligger i [lenket dokument](#).

Til venstre i tabellen er det med fargekoder vist til hvilke strategier i kommuneplanens samfunnsdel som det enkelte tiltak svarer på.

I kolonnene under *Kostnad* er det satt inn tall for helårsvirkning av tiltakene og kostnad i hvert av årene fra 2016-2019. Der det er satt kryss må kostnadene på tiltakene utredes.

Til høyre i tabellen, under *finansiering av helårsvirkning*, fremgår det hvordan tiltakene er finansiert. Tiltak som forutsettes finansiert over eksisterende budsjetttrammer, står i kolonnen *endr. drift*. Tiltak som krever friske midler i økonomiplanen er satt inn i siste kolonne *øk.plan.* og tiltak som finansieres eksternt står i kolonnen *annen finans*.

Nye tiltak som krever friske midler og som prioriteres, legges inn i enhetenes budsjetttrammer for 2016.

Strategier i Kommuneplanens samfunnsdel			Tiltak	Kostnad mill. kr.				Finansiering av helårsvirkning mill. kr.		
Sikre en bærekraftig politikk	Prioritere en god start og mestring hele livet	Skape rause og robuste livsmiljøer		2016 <i>Lagt i ramma</i>	2017	2018	2019	Omstilling drift	Ekstern finansiering	Økonomiplan
PRIORITERTE TILTAK										
Utvikling og aktivitetsendring										
			<ul style="list-style-type: none"> • Samkommunens rolle i kommunereformen • Forbedring av arbeidsprosesser i ISK • IKT-arkitektur og IKT-strategi • ISK sitt bidrag i velferdsteknologiutvikling 	X						
			<ul style="list-style-type: none"> • Utarbeide en felles arbeidsgiverstrategi, inkl. strategi og prosedyrer for rekruttering 	X	X					
			<ul style="list-style-type: none"> • Kommunereformen og oppløsning av ISK; ledelse, håndtering av omorganisering, informasjon, involvering og kompetanseplanlegging 	X	X					

Planoppgaver i henhold til Planstrategien									
			Planer som er felles for kommunene eller som skal utarbeides av samkommuneenheter, og som er under arbeid eller skal utarbeides eller revideres i planperioden:						
			<ul style="list-style-type: none"> Kommuneplanens arealdel: Områder for spredt boligbygging. Fastsette områdeavgrensninger mer konkret. 	X					
			<ul style="list-style-type: none"> Kommunedelplan Næring, landbruk og naturforvaltning. 	X					
			<ul style="list-style-type: none"> Kommunedelplan Anlegg, infrastruktur, samfunnssikkerhet og miljø. 	X					
			<ul style="list-style-type: none"> Kommunedelplan Verdal sentrum Kommunedelplan Levanger sentrum 	X					
			Temaplaner: <ul style="list-style-type: none"> Temaplan landbruk Klima- og miljøplan / Strategi for klima og miljø Arkivplan 	X	X				
Nye digitale løsninger									
			<ul style="list-style-type: none"> Digital innbyggerdialog Interne digitale skjema 	X	X	X	X		
Øvrige tiltak									
			Bekjempelse av arbeidslivskriminalitet og svart økonomi.	0,3				X	X

			Gjennomgang og revisjon av systematikk for informasjons- og datasikkerhet	X	X					
			Prosjektet «Kontroll av ulovlig bygging»	X	X					
			Utarbeide tilsynsplan for byggesaker	X						
			Kompetansekrav for deltidsbemanning Brann og beredskap	0,25	0,25	0,25	0,25			0,25
			Utrede videre organisering av brann- og redningstjenesten	X						
			Utarbeide risiko- og sårbarhetsanalyse innenfor <ul style="list-style-type: none"> • Brann og redning • IKT • Arealplanlegging, 	X X X						
TILTAK DET IKKE ER FUNNET ROM FOR										
			Øke det brannforebyggende arbeidet	0,75	0,75	0,75	0,75			0,75
			Nye digitale løsninger (må tas innenfor rammene og vurderes underveis i planperioden, se utfyllende beskrivelser av tiltak i vedlegg)	0,9	0,9	0,9	0,9			0,9

7.2 Hovedoversikt drift

Grp.ansvar Alle tall i hele kr	Regnskap 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2015 justert	Forslag 2016	Ø-plan 2017	Ø-plan 2018	Ø-plan 2019
700 POLITISKE ORGANER	200 623	344 174	344 174	317 800	317 800	317 800	317 800
701 ADMINISTRASJONSSJEF	7 181 600	7 753 265	8 003 446	8 259 197	8 259 197	8 259 197	8 259 197
702 ØKONOMIENHETEN	6 679 310	6 968 000	7 566 306	7 383 500	7 383 500	7 383 500	7 383 500
703 IKT	15 222 744	15 503 000	15 736 546	16 288 514	16 288 514	16 288 514	16 288 514
704 PERSONAL- OG ORG.ENHETEN	7 571 427	6 850 000	7 127 679	7 277 398	7 277 398	7 277 398	7 277 398
705 KEMNER	4 091 168	4 105 000	4 374 362	2 185 000	2 185 000	2 185 000	2 185 000
707 ENHET FOR SAMFUNNSUTV.	7 363 392	8 388 000	8 860 724	9 907 000	9 907 000	9 907 000	9 907 000
720 SERVICEKONTOR	8 232 106	7 914 000	8 263 666	8 030 000	8 030 000	8 030 000	8 030 000
725 DOKUMENTSENTER	5 303 716	5 794 179	6 115 615	6 082 000	6 082 000	6 082 000	6 082 000
730 BRANN OG REDNING	18 526 776	18 380 000	18 595 395	19 992 001	19 992 001	19 992 001	19 992 001
FRA DELTAKENDE KOMMUNER	-80 372 863	-81 999 618	-84 987 913	-85 722 410	-85 722 410	-85 722 410	-85 722 410

Rammer til drift av Innherred Samkommune bevilges av de deltakende kommuner. Kostnadsfordelingen mellom Levanger og Verdal skjer i forhold til faktisk antall innbyggere, ca. 56,6 % for Levanger sin del og tilsvarende 43,4 % for Verdals del. Begge kommuner har i sine økonomiplaner fordelt de tilgjengelige midler på kommunens enheter og sin respektive andel til ISK, ut fra dagens organisering mellom deltakende kommuner og ISK.

Ved endring i innhold mellom deltakende kommuner og ISK i løpet av planperioden, forutsettes det at rammefordelingen endres tilsvarende.

Budsjettet for 2016 er i det store og hele et budsjett som viderefører nivået fra 2015. Det er i forslaget kun lagt inn små endringer av mer budsjetteknisk art:

- Ramme for Kemner er redusert ut fra forslag i Statsbudsjettet om statliggjøring av skatteoppkreverfunksjonen fra 01.07.16.
- Ramme for Enhet for samfunnsutvikling er økt med en drøy million kroner. Dette skyldes bortfall av direkteoverførte midler til arbeid med eiendomsskatt for Levanger og verdal kommune. Beløpet er i stedet lagt som en del av den samlede overføring til Innherred samkommune.

Øvrige endringer skyldes justeringer for prisvekst i 2016 og helårseffekt av lønnsvekst i 2015 inn i 2016.

Det er i den kommende 4-årsperioden ikke lagt til grunn at de økonomiske rammene for enhetene i samkommunen samlet skal endres vesentlig. Det kan på bakgrunn av endrede rammebetingelser for deltakende kommuner likevel bli behov for endringer. Investeringer budsjetteres og bokføres i de deltakende kommunene, mens ansvaret for investeringene er lagt til aktuelle ISK-enheter.

7.3 Hovedoversikt investering

Det er spesielt enhetene IKT og Brann/redning som har behov for å gjennomføre investeringer til fornying av utstyr. Det legges opp til at hver deltakende kommune bevilger investeringsmidler gjennom behandlingen av den respektive kommunes budsjett. Helt siden etableringen av Innherred samkommune har de deltakende kommunene bevilget investeringsmidler til anskaffelse av nyanskaffelser innen IKT. Disse bevilgningene har vært jevnt fordelt mellom kommunene.

Det er vedtatt at driftskostnader knyttet til beredskap i brann- og redningstjenesten skal dekkes av den enkelte kommune etter særskilt regnskap, og ikke følge fordelingen etter folketall som gjelder for de øvrige kostnadene i samkommunen. Det er naturlig at denne fordelingen også følges ved investeringer innen de samme områder.

I de deltakende kommuners budsjettforslag for 2016 og økonomiplan 2016-2019 foreslås følgende investeringer i den enkelte kommune:

TILTAK	KOSTNAD				
	2016	2017	2018	2019	Kostn. 16-19
STØTTEFUNKSJONER					
IKT generelt Levanger	5,7	3,0	3,0	3,0	14,7
IKT generelt Verdal	4,8	2,0	2,0	2,0	10,8

Bevilgningen til IKT vil benyttes til videreutvikling og fornying av både program- og maskinvare i perioden. Det er her avdekket behov for en del større investeringer innen IKT som bør løses allerede i 2016. Blant annet nevnes:

- Nettverksutstyr
- Nye sikre og stabile lagringssystemer da dagens lagringsløsning er full
- Oppgradert backupløsning
- Brukerstøtteverktøy
- Ny telefonsentral
- Nye digitale løsninger innenfor flere områder

For brann og redning vil det i løpet av 2016 bli utarbeidet en investeringsplan for å kartlegge behovet for investering i nytt utstyr og nye anlegg for tjenesten i årene framover. På bakgrunn av dette vil ikke administrasjonssjefen i denne omgang foreslå midler til konkrete formål innenfor tjenesten.